ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ **Αρ. Φύλλου 932**

14 Απριλίου 2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθμ. 53248/Γ2 (1)

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εφαρμογές Πληροφορικής» Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 περ. α του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α΄ 193) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».

2. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α΄ 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».

3. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).

4. Την με αριθμ. 16/17-03-2014 πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

5. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνον

Καθορίζουμε το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος «Εφαρμογές Πληροφορικής» Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου ως εξής:

1. Σκοπός του μαθήματος.

Σκοπός του μαθήματος είναι να βοηθήσει τους μαθητές να συμπληρώσουν και να εμβαθύνουν τις γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις τους στην αξιοποίηση υπολογιστικών συστημάτων, Διαδικτυακών τεχνολογιών και εφαρμογών της Πληροφορικής στο σύγχρονο κόσμο ως εργαλείων μάθησης, σκέψης, έκφρασης, επικοινωνίας, εργασίας και συνεργασίας δια ζώσης και από απόσταση.

2. Στόχοι.

Ειδικότερα, το μάθημα «Εφαρμογές Πληροφορικής» έχει σκοπό οι μαθητές να μπορούν να:

- περιγράφουν θεμελιώδεις έννοιες της Επιστήμης Υπολογιστών και να απαριθμούν εφαρμογές της Πληροφορικής,
- διακρίνουν την αξία της Επιστήμης Υπολογιστών και της Πληροφορικής ως βασικής συνιστώσας σχεδόν στο σύνολο των επιστημών,
- δημιουργούν και επεξεργάζονται δεδομένα οποιασδήποτε ψηφιακής μορφής,
- αναγνωρίζουν και να απαριθμούν ειδικές - ανά τομέα
- Εφαρμογές της Πληροφορικής στο σύγχρονο κόσμο,
- αναλύουν προβλήματα, να σχεδιάζουν και να αναπτύσσουν μικροεφαρμογές των ηλεκτρονικών υπολογιστών, “έξυπνων” κινητών συσκευών,
- παράγουν ψηφιακό υλικό και απλές Διαδικτυακές εφαρμογές με χρήση εμπορικού λογισμικού αλλά και ελεύθερου λογισμικού ανοικτού κώδικα.
- αξιοποιούν τις διαθέσιμες υπηρεσίες του Πανελληνίου Σχολικού Δικτύου,
- ευαισθητοποιηθούν και να αναπτύξουν προβληματισμό και κριτική σκέψη για τα κοινωνικά, ηθικά, πολιτισμικά ζητήματα που τίθενται με την ενσωμάτωση των υπολογιστικών και Διαδικτυακών τεχνολογιών σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας.

3. Στόχοι/Θεματικές ενότητες/Ενδεικτικές δραστηριότητες.

3. Στόχοι/Θεματικές ενότητες/Ενδεικτικές δραστηριότητες

ΣΤΟΧΟΙ / ΠΡΟΣΔΟΚΩΜΕΝΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	**ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ**	***ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ***
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή - να περιγράφει τις εφαρμογές της Πληροφορικής στο σύγχρονο κόσμο και να αναγνωρίζει τα υπολογιστικά συστήματα και τις εξελίξεις στο υλικό και το λογισμικό.	**1. ΥΛΙΚΟ-ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ** **1.1. Υλικό** 1.1.1 Το υπολογιστικό σύστημα 1.1.2 Τεχνολογικές εξελίξεις υλικού **1.2. Λογισμικό** 1.2.1 Λογισμικό Συστήματος και Λογισμικό Εφαρμογών 1.2.2 Ταξινόμηση Λογισμικού	*- Αναζήτηση εξελίξεων Πληροφορικής τεχνολογίας ως προς το υλικό (π.χ. αισθητήρες σε αντικείμενα, έξυπνα γυαλιά, έξυπνες αίθουσες, 3D εκτύπωση, αναγνώριση ταυτότητας).* *- Αξιολόγηση χαρακτηριστικών κινητών συσκευών (π.χ. tablets).*

- να αξιολογεί το υλικό με βάση τις απαιτήσεις του λογισμικού και τη χρήση των υπολογιστικών συστημάτων. - να κατηγοριοποιεί τις εφαρμογές λογισμικού και να επιλέγει την κατάλληλη εφαρμογή ανάλογα με τις απαιτήσεις. - να αντιπαραβάλει εμπορικό και ελεύθερο λογισμικό και να επιλέγει αυτό που ικανοποιεί τις απαιτήσεις. - να περιγράφει τη δυναμική του Διαδικτύου και την επίδραση της Διαδικτυακής προβολής στο χώρο των επιχειρήσεων. - να διακρίνει τις οικονομικές επιπτώσεις στην κοινωνία του ηλεκτρονικού εμπορίου και να αναφέρει ασφαλείς τρόπους ηλεκτρονικών συναλλαγών. - να απαριθμεί τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις και εφαρμογές της ρομποτικής. - να αναφέρει τη σημασία των πνευματικών δικαιωμάτων.	Εφαρμογών 1.2.3 Ελεύθερο Λογισμικό - Λογισμικό Ανοιχτού Κώδικα (ΕΛ/ΛΑΚ) **1.3 Εφαρμογές Υπολογιστών και ο Άνθρωπος** 1.3.1 Διαχείριση ψηφιακού υλικού και πολυμεσικές εφαρμογές 1.3.2 Ηλεκτρονικό εμπόριο, δημοπρασίες. Αναζήτηση, προβολή και διαφήμιση στο Διαδίκτυο 1.3.3 Εφαρμογές Ρομποτικής **1.4 Κοινωνικές Επιπτώσεις** 1.4.1 Πνευματικά Δικαιώματα και Άδειες Χρήσης 1.4.2 Κοινωνικές επιπτώσεις από τις εξελίξεις της Πληροφορικής **ώρες: 14**	*- Αναζήτηση υπαρχόντων λογισμικών μιας κατηγορίας (π.χ. δημιουργίας comic - animation, επεξεργασίας εικόνων, παρουσιάσεων).* *- Αξιολόγηση εφαρμογών λογισμικού με διερεύνηση κριτικών και Tutorials για χρήση ανά περίπτωση.* *- Σύλληψη και παραγωγή, επεξεργασία και αποθήκευση πρωτογενούς πολυμεσικού υλικού.* *- Ηλεκτρονικές δημοπρασίες και σημείο ισορροπίας.* *- Διαφημίσεις ανάλογα με το προφίλ του χρήστη στο Διαδίκτυο.* *- Αναζήτηση παραδειγμάτων ρομποτικών εφαρμογών (π.χ. βιομηχανία, ιατρική, γεωργία).* *- Αναγνώριση της άδειας χρήσης ενός πόρου στο Διαδίκτυο.*
- να περιγράφει πώς από το πρόβλημα φτάνουμε στην εφαρμογή. - να αναγνωρίζει εκπαιδευτικά προγραμματιστικά περιβάλλοντα. - να επιλέγει προγραμματιστικό περιβάλλον ανάλογα με τις ανάγκες σχεδιασμού κάθε εφαρμογής. - να διακρίνει λειτουργίες και απαιτήσεις μιας εφαρμογής. - να αναπτύσσει μικροεφαρμογές με εκπαιδευτικά προγραμματιστικά περιβάλλοντα.	**2. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΤΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ - ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΩΝ** 2.1. Κύκλος Ανάπτυξης Ζωής Εφαρμογών (*Ανάλυση, Σχεδίαση, Υλοποίηση, Λειτουργία και Συντήρηση Εφαρμογής*) 2.2. Περιβάλλοντα Ανάπτυξης Εφαρμογών 2.3. Υλοποίηση εφαρμογής σε προγραμματιστικά περιβάλλοντα **ώρες: 12**	*- Σύγκριση εκπαιδευτικών και επαγγελματικών προγραμματιστικών περιβαλλόντων.* *- Υλοποίηση ή τροποποίηση μικροεφαρμογής. (π.χ. με χρήση App Inventor, Game maker, Alice κ.α.).* *Παραδείγματα εφαρμογών όπως χρονόμετρο, λαβύρινθος, παιχνίδια κ.λπ.*

- να κατονομάζει τα είδη δικτύων. - να αναφέρει υπηρεσίες του Διαδικτύου. - να κρίνει τις προσφερόμενες Διαδικτυακές υπηρεσίες και να συγκρίνει εφαρμογές Web 2.0. - να δημιουργεί ιστολόγιο (blog) και ιστοσελίδες στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο. - να ενσωματώνει και να επεξεργάζεται κώδικα HTML σε Διαδικτυακές εφαρμογές. - να χρησιμοποιεί το Διαδίκτυο για να μαθαίνει.	**3: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ** 3.1 Δίκτυα υπολογιστών 3.2 Διαδίκτυο, Web 2.0 και Web X.0 3.3 Υπηρεσίες και εφαρμογές Διαδικτύου 3.4 Εισαγωγή στην HTML 3.5 Η μάθηση στο Διαδίκτυο (LCMS, LMS, MOOCs) **ώρες: 14**	*- Δημιουργία on-line ερωτηματολογίου για καταγραφή απόψεων μαθητών.* *- Δημιουργία τεστ γνώσεων (π.χ. με Hot Potatoes).* *- Δημιουργία και διαχείριση εργασίας σε Blog, wiki, στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο και αλλού.* *- Ενσωμάτωση HTML κώδικα και επεξεργασία του.* *- Δημιουργία εκπαιδευτικού κινούμενου σχεδίου (animated tutorial) π.χ. με wink.* *- Αναζήτηση και χρήση on line μαθημάτων - τηλεκπαίδευση.*
- να μάθει να χρησιμοποιεί τις εφαρμογές νέφους που προσφέρονται στο Διαδίκτυο. - να δημιουργεί και να διαχειρίζεται έγγραφα εργαζόμενος συνεργατικά με εφαρμογές νέφους. - να διακρίνει τα κυριότερα κοινωνικά δίκτυα και τις επιπτώσεις από τη χρήση τους. - να διακρίνει τις απαραίτητες εφαρμογές για την προστασία - ασφάλεια ενός υπολογιστικού συστήματος. - να αναγνωρίζει και να κατονομάζει τις συνέπειες της πειρατείας του λογισμικού. - να εντοπίζει και να διαχειρίζεται	**4. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ** 4.1 Εφαρμογές νέφους. 4.2 Τηλεργασία - ασύγχρονη και σύγχρονη συνεργασία από απόσταση. 4.3 Κοινωνικά δίκτυα. 4.4 Ασφάλεια και Προστασία στο Διαδίκτυο. **ώρες: 14**	*- Άνοιγμα λογαριασμού σε υπηρεσία cloud για αποθήκευση αρχείων.* *- Διαμοιρασμός αρχείου με φίλους (συμμαθητές).* *- Συνεργατική συγγραφή σε Διαδικτυακή εφαρμογή επεξεργασίας κειμένου και υπολογιστικού φύλλου.* *- Δημιουργία ενός κλειστού κοινωνικού δικτύου σε επίπεδο τάξης με χρήση μιας εκπαιδευτικής πλατφόρμας (λ.χ. Edmodo, Schoology).* *- Συζήτηση και πρακτική για θέματα καλής συμπεριφοράς (netiquettes) στο*

θέματα ασφάλειας και προστασίας στο Διαδίκτυο.		*Διαδίκτυο.* *- Συζήτηση για θέματα πνευματικών δικαιωμάτων και τη διαχείρισή τους στο Διαδίκτυο.* *- Αξιολόγηση πληροφοριών από το Διαδίκτυο, ως προς την εγκυρότητά τους.*

4. Διδακτική μεθοδολογία

Η διδασκαλία του μαθήματος γίνεται στο εργαστήριο Πληροφορικής που είναι ένας χώρος συνεργασίας και έρευνας ακολουθώντας μεθόδους αναζήτησης και ανακάλυψης.

Η διδακτική του μαθήματος βασίζεται στον κοινωνικό εποικοδομισμό και τις σύγχρονες θεωρήσεις για την «επεξεργασία των πληροφοριών».

Στο πλαίσιο του μαθήματος ενισχύεται η διερευνητική προσέγγιση, η αυτενέργεια και η συνεργατική μάθηση.

Προτείνονται να ακολουθούνται ενεργητικές εκπαιδευτικές τεχνικές και να χρησιμοποιούνται αυθεντικά παραδείγματα από τον πραγματικό κόσμο.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2014-2015.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2014

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

Αριθμ. 53243/Γ2 (2)

Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικού Λυκείου.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις της παρ. 2 περ. α του άρθρου 42 του ν. 4186/2013 (ΦΕΚ Α΄ 193) «Αναδιάρθρωση της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης και λοιπές διατάξεις».

2. Τις διατάξεις της παρ. 1 περ γ του άρθρου 18 του ν. 3475/2006 «Οργάνωση και λειτουργία της δευτεροβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ Α΄ 146).

3. Τις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 3 περ. α υποπ. ββ του ν. 3966/2011 (ΦΕΚ Α΄ 118) «Θεσμικό πλαίσιο των Πρότυπων Πειραματικών Σχολείων, Ίδρυση Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ» και λοιπές διατάξεις».

4. Τις διατάξεις του άρθρου 90 του κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα Κυβερνητικά όργανα που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α΄ 98).

5. Την με αριθμ. 16/17-03-2014 πράξη του Δ.Σ. του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής.

6. Το γεγονός ότι από την απόφαση αυτή δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού. αποφασίζουμε:

Άρθρο μόνον

Καθορίζουμε το Πρόγραμμα Σπουδών του μαθήματος Πολιτική Παιδεία (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί &Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) Α΄ τάξης Γενικού Λυκείου και Επαγγελματικού Λυκείου ως εξής:

1. Σκοπός

Το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία) είναι πρωτίστως μια μαθητεία στη Δημοκρατία. Σκοπός του είναι να διαμορφώσει έναν ελεύθερο, υπεύθυνο και ενεργό πολίτη, ο οποίος έγκαιρα και με επίγνωση θα κατανοήσει τη σημασία και την αξία της δημοκρατίας, θα σέβεται τους πολιτειακούς θεσμούς, θα αγαπά και θα αγωνίζεται για τη δημοκρατία και την πολιτεία.

Σκοπός του μαθήματος είναι ο μαθητής να αποκτήσει κοινωνική, οικονομική και πολιτική παιδεία, να καταλάβει και να βιώσει τη διασύνδεση Κοινωνίας- Οικονομίας- Πολιτικών Θεσμών και Δικαίου, να κατανοήσει βασικούς θεσμούς για την οργάνωση και τη λειτουργία της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτείας και να αναπτύξει πολιτική συνείδηση και κριτική σκέψη, ώστε να συμμετέχει ενεργά στο τοπικό, εθνικό, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι ως ελεύθερος και υπεύθυνος πολίτης.

Σκοπός, εν τέλει, είναι ο αγώνας και η αγωνία για μια καλύτερη κοινωνία, για έναν καλύτερο κόσμο, το αέναο και ανεξάντλητο ενδιαφέρον για την πολιτική, γιατί είναι σπουδαία δραστηριότητα, που δίνει χαρά και νόημα στη ζωή, γιατί είναι «ό,τι οργανωτικά ευγενέστερο φαντάστηκε ο άνθρωπος για να υπηρετήσει τους άλλους».

2. Ειδικότεροι σκοποί

- Η αξιοποίηση της κοινωνιολογικής, οικονομικής και πολιτικής σκέψης και των κατάλληλων εργαλείων για την κατανόηση της δυναμικής αλληλεξάρτησης της κοινωνίας (πολιτείας), της οικονομίας και του δικαίου, την

ανάπτυξη αυτογνωσίας και κοινωνικής συνείδησης, με απώτερο στόχο τη δημιουργική ένταξη και παρέμβαση σε ένα συνεχώς μεταβαλλόμενο κοινωνικό-οικονομικό-πολιτικό περιβάλλον.

- Η απόκτηση των απαραίτητων γνώσεων για βασικούς θεσμούς της κοινωνίας, της οικονομίας και της πολιτείας.
- Η ανάπτυξη κριτικής σκέψης για την ανάλυση των κοινωνικών, οικονομικών, και πολιτικών φαινομένων και την αντιμετώπιση των αντίστοιχων προβλημάτων.
- Η απόκτηση κοινωνικών ικανοτήτων/δεξιοτήτων, αξιών και στάσεων, ώστε να βοηθηθούν στην ένταξή τους σε μια διαρκώς μεταβαλλόμενη δημοκρατική Ελληνική και Ευρωπαϊκή κοινωνία.
- Η συνολική και συνθετική θεώρηση των θεσμών, του δικαίου, της πολιτικής και της οικονομίας ως «κοινωνικών» συμβάντων και δημιουργημάτων για το ατομικό και συλλογικό γίγνεσθαι.
- Η συνειδητοποίηση της αξίας του διαλόγου, ώστε να σέβονται τις διαφορετικές απόψεις, αλλά και να υποστηρίζουν τις απόψεις τους με επιχειρήματα.
- Η υιοθέτηση θετικής στάσης εκ μέρους του μαθητή, ώστε να αγαπήσει την κοινωνία (πολιτεία), να σέβεται τους θεσμούς, να δώσει νόημα στην πολιτική για να νιώσει τη χαρά της πολιτικής και της ζωής.
- Η ανακάλυψη ότι η «Πολιτική Παιδεία» σκοπεύει σε μια κοινωνία (πολιτεία), που δεν εξυπηρετεί συμφέροντα αλλά υπηρετεί αξίες. Αξίες, όπως η ελευθερία, η ισότητα, η αλληλεγγύη, η συμμετοχή, το μέτρο, ο διάλογος κ.τ.λ., που θα συμβάλλουν στη δημιουργία να ανέβουμε, ατομικά και συλλογικά, ακόμη ψηλότερα.

Επιπλέον, το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» έχει σκοπό οι μαθητές να μπορούν να:

- Να καταλάβουν την ταύτιση κοινωνίας και πολιτείας και τη λειτουργία του ανθρώπου ως κοινωνικού, οικονομικού και πολιτικού όντος.
- Να διακρίνουν τις διάφορες μορφές κοινωνικής οργάνωσης.
- Να κατανοήσουν τη λειτουργία της οικονομίας.
- Να διακρίνουν την πολιτική κοινότητα, από τον δήμο μέχρι την παγκόσμια κοινότητα.
- Να εξηγούν τη λειτουργία της κοινωνικοποίησης/πολιτικοποίησης.
- Να δραστηριοποιούνται ως ελεύθεροι και υπεύθυνοι πολίτες.
- Να γνωρίζουν τη διαδικασία λήψης αποφάσεων και να κρίνουν τη λήψη αποφάσεων από πρόσωπα και φορείς.
- Να υιοθετήσουν και να δραστηριοποιούνται με τη λογική της αειφόρου ανάπτυξης.
- Να υιοθετήσουν ως τρόπο επαγγελματικής δράσης το επιχειρείν και τις καινοτόμες δραστηριότητες.
- Να κατανοούν και να κρίνουν το ρόλο του κράτους στην οικονομία.
- Να κατανοούν το πρόβλημα της μετανάστευσης και να αντιμετωπίζουν τους μετανάστες με ανθρωπιστικά κριτήρια.
- Να διαμορφώσουν κοινωνική, οικονομική και πολιτική συνείδηση και να υιοθετήσουν ατομικές και συλλογικές στάσεις και πρακτικές για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κοινωνικών, οικονομικών και πολιτικών προβλημάτων της Ελλάδας, της Ευρώπης, του Κόσμου.

3. Στόχοι, κεφάλαια-ενότητες και δραστηριότητες

<u>ΣΤΟΧΟΙ</u>	ΚΕΦ. 1: Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ ΚΑΙ Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ	<u>ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ</u>
Οι μαθητές να είναι ικανοί: -Να αναλύουν τη δυναμική αλληλεξάρτηση της κοινωνίας-πολιτείας- οικονομίας -Να προσεγγίζουν συνθετικά την έννοια του πολίτη -Να ενδιαφέρονται και να εφαρμόζουν την πολιτική τέχνη -Να εξηγούν τον ρόλο και τα χαρακτηριστικά του πολιτικού και να αξιολογούν τις δραστηριότητές του -Να αξιολογούν τα λόγια και τις πράξεις των πολιτικών -Να εξηγούν τη λειτουργία της οικονομίας και τις σχέσεις κοινωνίας-πολιτείας και οικονομίας.	1.1 Άνθρωπος: κοινωνικό, οικονομικό και πολιτικό ον 1.2 Η πόλις και ο πολίτης 1.3 Η πολιτική τέχνη 1.4 Ο πολιτικός- Οι ιδιότητες του πολιτικού 1.5 Η οικονομία 1.5.1 Κοινωνία, πολιτεία και οικονομία: αμφίδρομες σχέσεις 1.5.2 Από την οικονομία του οίκου στην οικονομία της πόλης **<u>ώρες: 5</u>**	- «Φύσει μέν ἐστιν ἄνθρωπος ζῷον πολιτικόν». Οι μαθητές συγκεντρώνουν παρόμοια αποφθέγματα, γνωμικά και παροιμίες (διαδικτυακή έρευνα). Συζητούν, αξιολογούν, επιλέγουν και φτιάχνουν «Κολάζ αποφθεγμάτων» και το αναρτούν σε χώρο του σχολείου τους. - Συμμετοχή του σχολείου σε αγώνες αντιλογίας που οργανώνονται από το Υ.ΠΑΙ.Θ. -Εκπαιδευτικά προγράμματα διαδραστικής περιήγησης του Ιδρύματος Μείζονος Ελληνισμού. Συζήτηση, σύγκριση και συσχέτιση ανάμεσα στην πόλη του τότε και του τώρα.
-Να συσχετίζουν διαφορετικούς τύπους κοινωνιών στο χώρο και στο χρόνο -Να ανακαλύπτουν χαρακτηριστικά των κοινωνιών αξιοποιώντας στοιχεία του υλικού πολιτισμού καθώς και έργα τέχνης. -Να περιγράφουν τα χαρακτηριστικά της κοινωνίας στην οποία ζουν -Να υιοθετήσουν πνεύμα διαρκούς προσαρμογής -Να εξηγούν τα χαρακτηριστικά της Ελλ. κοινωνίας και να γνωρίζουν το περιεχόμενό τους.	ΚΕΦ. 2: Η ΚΟΙΝΩΝΙΑ 2.1 Από την αγροτική κοινωνία στην κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης 2.1.1 Αγροτική κοινωνία 2.1.2 Βιομηχανική κοινωνία 2.1.3 Μεταβιομηχανική κοινωνία 2.1.4 Η κοινωνία της πληροφορίας και της γνώσης 2.2 Βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής κοινωνίας **<u>ώρες: 4</u>**	- Εκπ. Εργαστήριο: «Οι μουσειολόγοι». Τι θα διαλέγαμε αν ξαναφτιάχναμε τη ζωή μας από την αρχή; Σε τι ομάδες θα ζούσαμε; Τι θα πιστεύαμε; Τι ποιήματα θα γράφαμε; Τι θα ζωγραφίζαμε; Ποιο θα ήταν το επάγγελμά μας; Πώς θα έμοιαζαν οι πολιτικοί μας;». Οι μαθητές καλούνται να γίνουν «μουσειολόγοι», να παρουσιάσουν εκθέματα άλλων ομάδων και πολιτισμών. -«Τα έργα τέχνης μιλούν….». Επιλέγονται έργα τέχνης και καλούνται οι μαθητές, ανά ομάδες, να εντοπίσουν τα χαρακτηριστικά κάθε εποχής (π.χ. έργα Θεόφιλου, Γύζη, Τζόρτζ Φρέντερικ Γουότς, Πολ Φάλκονερ Πουλ, Τσαρλς Κούπερ Χένρερσον κτλ.). -Επισκέψεις σε ιστορικά μνημεία, (μουσεία, ναούς, θέατρα κτλ.).
-Να σέβονται και να υιοθετούν τις Ελληνικές αξίες -Να αναγνωρίζουν τον ρόλο της θρησκείας και ιδιαίτερα τα στοιχεία της Ελληνορθόδοξης παράδοσης -Να εξηγούν τον ρόλο της οικογένειας ως πρωταρχικό κύτταρο της κοινωνίας -Να εξηγούν τη σπουδαιότητα των εκπαιδευτικών θεσμών στις σύγχρονες κοινωνίες -Να αγωνίζονται για την ελευθερία και την ειρήνη -Να σέβονται και να προστατεύουν την φυσική και πολιτισμική μας κληρονομιά	ΚΕΦ. 3: ΘΕΣΜΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ 3.1 Η θρησκεία: Ελληνορθόδοξη παράδοση 3.2 Η οικογένεια: το κύτταρο της ατομικής και συλλογικής ζωής 3.3 Η εκπαίδευση 3.4 Ελευθερία, δημοκρατία και ειρήνη 3.5 Η φυσική και πολιτισμική κληρονομιά 3.6 Φιλοπατρία- πατριωτισμός και Φιλοκοσμία-κοσμοπολιτισμός **<u>ώρες: 6</u>**	-Οι μαθητές συγκεντρώνουν στοιχεία από την ιστορία ή από «οικογενειακές» στιγμές της δικής τους ή άλλης οικογένειας και τα αναφέρουν στην τάξη -Συζήτηση για τα οφέλη του μορφωμένου ανθρώπου -Συγκέντρωση υλικού (φωτογραφίες, ποιήματα κτλ.) για την ελευθερία και την ειρήνη και ανάρτησή τους σε σημείο της αίθουσας -Εθελοντική συμμετοχή σε προσπάθειες συντήρησης της πολιτισμικής μας κληρονομιάς -Εφαρμογή στο σχολείο και στην καθημερινή ζωή των Ελληνικών αξιών
-Να εξηγούν το κύριο οικονομικό πρόβλημα -Να διακρίνουν τις πραγματικές από τις πλασματικές ανάγκες -Να εξηγούν τους συντελεστές		

παραγωγής και τη συμβολή τους στο κόστος παραγωγής -Να αντιλαμβάνονται τη λειτουργία του χρήματος στις σύγχρονες κοινωνίες και να υιοθετούν υπεύθυνη καταναλωτική συμπεριφορά -Να σχεδιάζουν και να εφαρμόζουν τον προσωπικό και τον οικογενειακό προϋπολογισμό -Να περιγράφουν και να αναλύουν τον τρόπο διαμόρφωσης των τιμών -Να απαριθμούν περιπτώσεις που το κράτος παράγει και καταναλώνει προϊόντα	ΚΕΦ. 4: Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ 4.1 Το κύριο οικονομικό πρόβλημα 4.1.1 Οι ανάγκες 4.1.2 Τα αγαθά- το καταναλωτικό πρότυπο 4.2 Οι επιχειρήσεις 4.2.1 Οι συντελεστές παραγωγής 4.2.2 Το κόστος παραγωγής 4.2.3 Η τιμή των αγαθών 4.3. Τα νοικοκυριά 4.3.1 Το εισόδημα των νοικοκυριών 4.3.2 Ο οικογενειακός προϋπολογισμός 4.4 Το κράτος ως παραγωγός και ως καταναλωτής 4.5 Βασικά χαρακτηριστικά της ελληνικής οικονομίας **ώρες: 5**	-Επίσκεψη σε επιχείρηση ή/και κάλεσμα επιχειρηματία στο σχολείο. -Εργασία: κατάλογος με δέκα πραγματικές και δέκα πλασματικές ανάγκες. -«Το προσωπικό μου χαρτοφυλάκιο». Οι μαθητές ενθαρρύνονται να δημιουργήσουν το προσωπικό τους χαρτοφυλάκιο εξόδων-εσόδων και προϋπολογισμού τους, στο οποίο θα καταγράφουν τα καθημερινά τους έξοδα-έσοδα και θα τα αξιολογούν σε εβδομαδιαία βάση. -Συζήτηση για το κόστος παραγωγής του ιδίου προϊόντος στην Ελλάδα και στη Γερμανία -Εργασία: κατάλογος δέκα προϊόντων που παράγει και καταναλώνει το δημόσιο. -Εργασία: ρεαλιστικές προτάσεις για να ξεπεραστούν οι αδυναμίες της ελληνικής οικονομίας
-Να περιγράφουν την εξέλιξη της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα -Να απαριθμούν τις περιφέρειες της χώρας -Να εξηγούν τη σχέση δήμου-περιφέρειας-πολιτείας -Να εξηγούν τη σχέση Ελληνικής Πολιτείας-Ε.Ε. -Να συμμετέχουν ως πολίτες στα κοινά του δήμου μέχρι της Ε.Ε. -Να εξηγούν τα χαρακτηριστικά της Ελλ. πολιτείας και να γνωρίζουν το περιεχόμενό τους	ΚΕΦ. 5: Η ΠΟΛΙΤΕΙΑ-Η ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ 5.1 Ο δήμος- Η τοπική κοινωνία 5.2 Η περιφέρεια- Η ευρύτερη κοινωνία 5.3 Η πολιτεία-Το κράτος 5.4 Η συμπολιτεία- Η Ευρωπαϊκή Ένωση 5.5 Η συμμετοχή του πολίτη: από τον δήμο μέχρι την Ευρωπαϊκή Ένωση 5.6 Βασικά χαρακτηριστικά της Ελληνικής Πολιτείας **ώρες: 6**	-«Μικρή ιστορία της ελληνικής τοπικής αυτοδιοίκησης».Οι μαθητές κατασκευάζουν την ιστοριογραμμή της τοπικής αυτοδιοίκησης στην Ελλάδα και την αναρτούν στο αναγνωστήριο του σχολείου τους. Για την συλλογή στοιχείων μπορούν να αξιοποιήσουν τη σχολική βιβλιοθήκη ή διάφορες μηχανές αναζήτησης του διαδικτύου. -Καλούμε εκπρόσωπο του Δήμου στο σχολείο μας προκειμένου να ενημερώσει τους μαθητές για το θεσμό «Τοπικά Συμβούλια Νέων». Ενθαρρύνονται να συμμετέχουν, δημιουργώντας ατζέντα προτάσεων για τα προβλήματα της γειτονιάς τους
-Να εξηγούν ότι η διαδικασία κοιν/ποίησης και πολιτικοποίησης είναι συνεχής και αδιάκοπη -Να διακρίνουν τις καλές και κακές επιδράσεις των φορέων κοιν/ποίησης -Να υιοθετήσουν τις αξίες της οικογένειας και της εκπαίδευσης -Να αποκτήσουν δημοκρατική συνείδηση και νοοτροπία συμμετοχής στα κοινά -Να εφαρμόζουν τους κανόνες λειτουργίας των Μ.Κ. και να συμμετέχουν σ' αυτές -Να αποτελέσουν οι Μ.Κ. σχολείο δημοκρατίας -Να αποκτήσουν ήθος ελευθερίας και ευθύνης και να συμμετέχουν ελεύθερα και υπεύθυνα στα κοινά -Να αποκτήσουν περιβαλλοντική συνείδηση και να προστατεύουν το περιβάλλον -Να αποκτήσουν καταναλωτική συνείδηση	ΚΕΦ.6: ΚΟΙΝ/ΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ 6.1 Κοινωνικοποίηση και πολιτικοποίηση 6.2 Φορείς κοινωνικοποίησης/ πολιτικοποίησης 6.2.1 Η οικογένεια: το κύτταρο της ατομικής και συλλογικής ζωής 6.2.2 Το σχολείο- η εκπαίδευση 6.2.3 Οι παρέες συνομηλίκων 6.2.4 Τα Μέσα Μαζικής Επικοινωνίας 6.2.5 Τα πολιτικά κόμματα 6.2.6 Ο θεσμός των Μαθητικών Κοινοτήτων 6.3 Ο κοινωνικός έλεγχος **ώρες: 5**	-Συζήτηση για την επίδραση που ασκούν οι παρέες συνομηλίκων («συνομιλίαι κακαί φθείρουσι ήθη χρηστά»). -Πρόχειρη έρευνα στην τάξη: «τι διαβάζουμε, τι ακούμε, τι βλέπουμε». Συζήτηση «γιατί» διαβάζουμε, ακούμε, βλέπουμε «αυτά» και όχι άλλα και πόσο μας επηρεάζουν. -Συζήτηση για τους κανόνες των Μ.Κ. και την εφαρμογή τους -Σύγκριση του τρόπου λειτουργίας των Μ.Κ. διαφόρων σχολείων -Συζήτηση και καταγγελία αντιδημοκρατικών συμπεριφορών μελών της Μ.Κ.
-Να υιοθετούν συμπεριφορές που προάγουν την ατομική και	ΚΕΦ. 7 Ο ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΚΑΙ	

συλλογική υγεία και την ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας -Να εφαρμόζουν τον ΚΟΚ -Να αποκτήσουν φορολογική συνείδηση -Να αποκτήσουν εθελοντική δράση -Να σέβονται τα δικαιώματα των παιδιών και των ατόμων με αναπηρία. -Να εφαρμόζουν βασικά στοιχεία Πολιτικής άμυνας και Πολιτικής προστασίας -Να μετέχουν στις εξελίξεις της ψηφιακής εποχής -Να υιοθετούν το μέτρο ως βασικό κανόνα ατομικής και κοινωνικής συμπεριφοράς	ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ 7.1 Το αξίωμα του πολίτη: ελεύθερος, υπεύθυνος και ενεργός πολίτης 7.2 Περιβαλλοντική αγωγή 7.3 Αγωγή καταναλωτή 7.4 Αγωγή υγείας-Ασφάλεια και υγεία στο χώρο εργασίας 7.5 Κυκλοφοριακή αγωγή-Τροχαία ατυχήματα 7.6 Φορολογική συνείδηση 7.7 Κοινωνική ευαισθησία: Α)Τα δικαιώματα του παιδιού Β) Τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία 7.8 Ο εθελοντισμός 7.9 Η ασφάλεια του πολίτη-Πολιτική άμυνα και Πολιτική προστασία 7.10 Ο ψηφιακός πολίτης 7.11 Το μέτρο στη ζωή μας **ώρες: 11**	-Προβολή περιβαλλοντικών σποτ ευαισθητοποίησης, διαθέσιμα στη: www.moec.gov.cy/dkpe -Οργανωμένη επίσκεψη σε υπηρεσίες υγείας (π.χ. ΚΕΘΕΑ, Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός, κτλ.). -Οργάνωση ποδηλατοπορείας. Προηγείται η συνεργασία και επίσκεψη της τοπικής τροχαίας στο σχολείο για σχετική ενημέρωση -Με την τεχνική του καταιγισμού ιδεών ζητάμε από τους μαθητές να αναφέρουν τα γνωρίσματα του πολίτη που διαθέτει φορολογική αγωγή. -Αξιοποίηση ημέρας αποταμίευσης για οργάνωση ημερίδας, με θέμα «Ζητήματα αποταμίευσης και φορολογικής συνείδησης». -Κάλεσμα ειδικού στον εθελοντισμό και ατόμου με αναπηρία -Κάλεσμα ειδικού στην Πολιτική Άμυνα και Πολιτική Προστασία -Επίσκεψη στην διεύθυνση http://www.civilprotection.gr/el και συλλογή στοιχείων που αφορούν τους φορείς ασφαλείας, την ασφάλεια στο χώρο του σχολείου, του σπιτιού κτλ. --«Ημερολόγιο Ψηφιακού Πολίτη». Οι μαθητές ετοιμάζουν ημερολόγιο όπου για κάθε μήνα παρουσιάζεται ένας κανόνας ασφαλούς πλοήγησης με ένα σχετικό σκίτσο.
-Να διακρίνουν τη σημασία των αποφάσεων, ατομικών και συλλογικών -Να διατυπώνουν τα κριτήρια λήψης ορθών αποφάσεων -Να εφαρμόζουν ορθά κριτήρια στη λήψη αποφάσεων -Να εξασκηθούν σε διαφορετικούς τρόπους λήψης αποφάσεων -Να εφαρμόζουν διαφορετικούς τρόπους λήψης αποφάσεων. -Να ερμηνεύουν τις επιπτώσεις των αποφάσεών τους στον εαυτό τους και στο σύνολο -Να σχεδιάζουν διαδικασίες λήψης αποφάσεων -Να εξηγούν τον τρόπο λήψης αποφάσεων από τη Βουλή -Να αντιλαμβάνονται τις ευθύνες του εκλογικού σώματος -Να ερμηνεύουν γιατί πρόσωπα και φορείς επηρεάζουν τη Βουλή στη λήψη αποφάσεων -Να αναλαμβάνουν τις ευθύνες των αποφάσεών τους και να μην τις μεταθέτουν σε άλλους. -Να εξηγούν τα διάφορα σύγχρονα αναπτυξιακά μοντέλα -Να εφαρμόζουν τις αρχές της αειφόρου ανάπτυξης -Να εξηγούν το όφελος και να εφαρμόζουν ανανεώσιμες πηγές ενέργειας -Να εφαρμόζουν την ανακύκλωση και την ορθή	ΚΕΦ. 8 Η ΛΗΨΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ 8.1 Ατομική και συλλογική απόφαση 8.2. Κριτήρια λήψης ορθών αποφάσεων 8.2.1 Οι αξίες και οι κανόνες 8.2.2 Το συλλογικό συμφέρον 8.2.3 Ο σεβασμός των δικαιωμάτων των άλλων 8.2.4 Το ατομικό συμφέρον 8.2.5 Οι επιπτώσεις: κοινωνικές, οικονομικές, περιβαλλοντικές κτλ. 8.3 Διαδικασία λήψης αποφάσεων 8.3.1 Καθορισμός του σκοπού 8.3.2 Συλλογή πληροφοριών 8.3.3 Εύρεση και αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων 8.3.4 Επιλογή της καλύτερης εναλλακτικής λύσης 8.3.5 Εφαρμογή απόφασης 8.4 Η νομοθετική διαδικασία- Η λήψη απόφασης από τη βουλή 8.5 Η ευθύνη από τη νομοθετική διαδικασία 8.5.1 Η ευθύνη του εκλογικού σώματος 8.5.2 Η ευθύνη των βουλευτών 8.5.3 Πρόσωπα και φορείς που	-Αναπαριστούν Τύπους και πρακτικές δημόσιας συμμετοχής (προσομοίωση-τεχνικές εκπαιδευτικού δράματος-συνάντηση με ειδικούς): Focus group: Η έμφαση εδώ είναι στην ποιότητα και όχι στην ποσότητα της πληροφορίας. Μια τέτοια ομάδα περιλαμβάνει γύρω στα 12 άτομα και έναν συντονιστή και συζητάει για κάποιο γενικό θέμα με στόχο την κατανόηση της θέσης των πολιτών πάνω στο ζήτημα. (τύπος συμμετοχής :δημόσια διαβούλευση) -Ομάδα εργασίας για το σχεδιασμό δράσεων, «Δικαστήρια» πολιτών (citizens´ jury), Συνέδρια γενικής συναίνεσης. Οι τεχνικές αυτές χαρακτηρίζονται από επιλογή συμμετεχόντων, συντονισμένες ομαδικές συζητήσεις, δυνατότητα ανοιχτών απαντήσεων, ευέλικτη ροή πληροφοριών από το δημόσιο οργανισμό, μέσω επισκέψεων «ειδικών» που είναι διαθέσιμοι για να απαντήσουν σε ερωτήσεις Το αποτέλεσμα των εργασιών της ομάδας δεν είναι προδιαγεγραμμένο και εξαρτάται από τις συγκυρίες. (άμεση δημόσια)

διαχείριση των αποβλήτων -Να υιοθετούν κουλτούρα αειφόρου ανάπτυξης στην καθημερινότητά τους.	επηρεάζουν τη Βουλή στη λήψη αποφάσεων **ώρες: 5**	-Project στη διαδικασία λήψης αποφάσεων -Εργασία: το συμβούλιο της τάξης ή το δεκαπενταμελές συμβούλιο να εφαρμόσει τα κριτήρια και τη διαδικασία λήψης αποφάσεων στο θέμα «Εκδρομή του σχολείου» ή σε άλλα θέματα. -Κάλεσμα βουλευτή για ενημέρωση στη λήψη απόφασης κατά τη νομοθετική διαδικασία
-Να αποκτήσουν θετική στάση έναντι του επιχειρείν -Να αποδέχονται την καινοτομία και να υιοθετούν καινοτόμες πρακτικές -Να προετοιμάζονται ως πιθανοί μελλοντικοί επιχειρηματίες -Να εξηγούν και να μεταδίδουν τα στοιχεία του σύγχρονου επιχειρείν -Να εξηγούν τις έννοιες ανταγωνιστικότητα και εξωστρέφεια -Να διακρίνουν τις ιδιωτικές από τις δημόσιες επιχειρήσεις	ΚΕΦ. 9 ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ 9.1 Φυσικό περιβάλλον και άνθρωπος 9.2 Σύγχρονα αναπτυξιακά μοντέλα 9.3 Βιώσιμη και αειφόρος ανάπτυξη- εξοικονόμηση φυσικών πόρων 9.4 Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας 9.5 Διαχείριση αποβλήτων **ώρες: 5**	-«Φιλοτελισμός και αειφόρος ανάπτυξη»: Οι μαθητές καλούνται να παρουσιάσουν Έκθεση γραμματοσήμων με θέμα: «Η κλιματική αλλαγή στα γραμματόσημα του κόσμου» Η έκθεση περιλαμβάνει περισσότερα από 100 γραμματόσημα. Γιατί συμβαίνει και πώς μπορεί να αντιμετωπιστεί η κλιματική αλλαγή; Κάθε μαθητής επιλέγει ένα γραμματόσημο και στη συνέχεια το παρουσιάζει εξηγώντας το φαινόμενο στο οποίο αναφέρεται.
-Να διακρίνουν τις διάφορες νομικές μορφές των επιχειρήσεων, καθώς και τις μορφές κατά τομέα και κλάδο παραγωγής -Να διακρίνουν και να εξηγούν τις κοινωνικές και τις μεικτές επιχειρήσεις	ΚΕΦ.10: ΕΠΙΧ/ΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ 10.1 Το επιχειρείν: ο επιχειρηματίας και η επιχείρηση 10.2 Η παραγωγή προϊόντων 10.2.1 Ανταγωνιστικότητα προϊόντων 10.2.2 Εξωστρέφεια των επιχειρήσεων 10.3 Η καινοτομία 10.4 Κοινωνική ευθύνη των επιχειρήσεων 10.5 Διάκριση των επιχειρήσεων 10.5.1 Η νομική μορφή των επιχειρήσεων 10.5.2 Οι επιχειρήσεις κατά τομέα και κλάδο παραγωγής 10.6 Κοινωνικές και μεικτές επιχειρήσεις Α) Κοινωνική Συνεταιριστική Επιχείρηση Β) Σύμπραξη Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα-ΣΔΙΤ **ώρες: 6**	-Εικονική Επιχείρηση: το πρόγραμμα αποτελεί μια ομαδική δραστηριότητα. Οι μαθητές δημιουργούν μια δική τους μαθητική επιχείρηση, υλοποιώντας ένα προϊόν ή μια υπηρεσία καινοτόμο ή φιλική στο περιβάλλον, αναλαμβάνοντας επαγγελματικούς ρόλους. Οι μαθητές παίρνουν μέρος σε πανελλαδικούς και πανευρωπαϊκούς διαγωνισμούς. (Πρόγραμμα του Υπ. Παιδείας και του Σωματείου Επιχειρηματικότητας Νέων (ΣΕΝ) -Επισκέψεις σε επιχειρήσεις -Επισκέψεις στον ΣΕΒ, στο ΕΒΕΑ, σε τοπικά εμποροβιοτεχνικά επιμελητήρια -Κάλεσμα επιχειρηματιών για ενημέρωση στο επιχειρείν -Εργασία: Ατομικά ή σε ομάδες οι μαθητές υποστηρίζουν τα θετικά κάθε επιχείρησης, ανάλογα με τα νομικά χαρακτηριστικά της -Συγκέντρωση στοιχείων για κοινωνικές συνεταιριστικές επιχειρήσεις και για επιχ/ρήσεις ΣΔΙΤ -Δημιουργία καταλόγου με τις καλύτερες δέκα επιχειρήσεις διαφόρων κατηγοριών (εξαγωγικές, καινοτόμες, κοινωνικής ευθύνης κτλ.).
-Να εξηγούν τον ρόλο του χρήματος και να περιγράφουν τις ιδιότητες και λειτουργίες του -Να εξοικειωθούν με τις σύγχρονες μορφές χρήματος -Να περιγράφουν το σύγχρονο πιστωτικό σύστημα. -Να περιγράφουν τη λειτουργία και τον ρόλο των εμπορικών τραπεζών και της Κεντρικής Τράπεζας. -Να διακρίνουν τον τόκο και το επιτόκιο και να υπολογίζουν τον τόκο. -Να εξηγούν τον ρόλο του τόκου ως κόστος για τον δανειζόμενο και ως όφελος για τον δανειστή. -Να εξηγούν τις σύγχρονες μορφές δανεισμού και καταθέσεων. -Να εξηγούν τον ρόλο του χρηματιστηρίου και της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς -Να εξηγούν τα αίτια των μεταναστεύσεων και να διερευνήσουν τις συνέπειες για το άτομο, τη χώρα προέλευσης και τη χώρα προορισμού. -Να διακρίνουν τις έννοιες του μετανάστη και του πρόσφυγα	ΚΕΦ. 11 ΤΟ ΧΡΗΜΑ ΚΑΙ ΟΙ ΤΡΑΠΕΖΕΣ 11.1 Από τον αντιπραγματισμό στην οικονομία του χρήματος 11.2 Το χρήμα 11.2.1 Ιδιότητες και λειτουργίες του χρήματος 11.2.2 Σύγχρονες μορφές χρήματος 11.3 Οι Τράπεζες 11.3.1 Εμπορικές Τράπεζες, Κεντρική Τράπεζα. 11.3.2 Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα 11.4 Αποταμίευση-Καταθέσεις-Δάνεια	-Συζήτηση για τις δυσκολίες του αντιπραγματισμού και τις αλλαγές που έφερε η χρήση του χρήματος. -Επίσκεψη στο Νομισματικό Μουσείο ή στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος. -Εύρεση και παρουσίαση των χαρακτηριστικών ασφαλείας του ευρώ. -Πραγματοποίηση έρευνας (με ερωτηματολόγιο) για τη χρήση των σύγχρονων μορφών του χρήματος (εργασία σε ομάδες). -Επίσκεψη στο Μουσείο της Τράπεζας της Ελλάδος ή σε μία εμπορική τράπεζα.

-Να διακρίνουν τις έννοιες του ημεδαπού και αλλοδαπού και να γνωρίζουν τις προϋποθέσεις κτήσης και απώλειας της Ελληνικής Ιθαγένειας. -Να αποκτήσουν αυτογνωσία διερευνώντας τις στάσεις και τη συμπεριφορά τους απέναντι στους διαφορετικούς και να αναπτύξουν συναισθήματα αλληλεγγύης.	11.5 Το Χρηματιστήριο-Η Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς __ώρες: 5__	-Προβολή ταινίας για το χρήμα και τις τράπεζες. -Πλοήγηση στην ιστοσελίδα της Τράπεζας της Ελλάδος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας. -Πλοήγηση στην ιστοσελίδα του και επίσκεψη στο χρηματιστήριο Αθηνών.
-Να διερευνήσουν τη μετανάστευση των Ελλήνων διαχρονικά -Να ερμηνεύουν την ύπαρξη του Ελληνισμού της διασποράς στις πέντε ηπείρους -Να ερμηνεύουν την ευεργεσία από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα	ΚΕΦ.12 ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΣΗ 12.1 Η μετανάστευση 12.1.1 Κατηγορίες και αίτια και μετανάστευσης 12.1.2 Κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες 12.2 Οι πρόσφυγες και η συμφωνία Schengen 12.3 Έλληνες και αλλοδαποί 12.3.1 Η Ελληνική Ιθαγένεια 12.3.2 Απόκτηση και απώλεια Ελληνικής Ιθαγένειας 12.4 Δημοκρατικές αρχές για την κοινωνική συμβίωση 12.4.1 Αλληλεγγύη και δικαιοσύνη 12.4.2 Σεβασμός του Άλλου και ανεκτικότητα 12.4.3 Πνεύμα διαλόγου και συνεργασίας 12.4.4 Ειρηνική επίλυση διαφορών (προσώπων, ομάδων, κρατών) 12.5 Ο ελληνισμός της διασποράς 12.6 Έλληνες Ευεργέτες και μεγάλες προσωπικότητες του Ελληνισμού __ώρες: 6__	-Ερευνούν τη μετανάστευση στο οικογενειακό τους ιστορικό και γίνεται συζήτηση στην τάξη. -Καταγράφουν τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπά τους και προτείνουν τρόπους για την απάλειψή τους. -Παραδείγματα στάσεων εναντίον του ρατσισμού με βάση τα ανθρώπινα δικαιώματα -Ζητούμε να καταγράψουν συμπεριφορές που μπορούν να θεωρηθούν ρατσιστικές. Αυτή η δραστηριότητα μπορεί να γίνει και με το χωρισμό των μαθητών σε μικρές ομάδες. - Έρχονται σε επαφή με άτομα ή εκπροσώπους ομάδων «διαφορετικών» (άτομα με αναπηρία, τρίτης ηλικίας, ρομά, μετανάστες κλπ. και συζητούν μαζί τους για τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν. - Αξιοποιούν ιστοσελίδες του διαδικτύου σχετικές με τον απόδημο ελληνισμό, συλλέγουν στοιχεία για τον ελληνικό πληθυσμό στις ηπείρους, τις δραστηριότητές τους και γενικότερα τη ζωή τους και τη σύνδεσή τους με την Ελλάδα. -Αξιοποίηση σχετικού οπτικο-ακουστικού υλικού (π.χ., τύπος, ντοκιμαντέρ, κινηματογραφικά έργα, έργα τέχνης, σκίτσα, λογοτεχνικά έργα, θεατρικά έργα, διαδίκτυο, κτλ.).
-Να καταγράφουν τα κοινωνικά προβλήματα καθώς και τα αίτιά τους -Να εξηγούν τις συνέπειες και τους τρόπους αντιμετώπισής τους -Να ερμηνεύουν το πρόβλημα της φτώχειας και της ανεργίας και να συμπαρίστανται στους πάσχοντες -Να ερμηνεύουν την κάθε είδους βία, τις επιπτώσεις της και για τους τρόπους αντιμετώπισής της -Να αντιδρούν και να καταγγέλλουν τα φαινόμενα σχολικής βίας -Να εξηγούν τους λόγους υπερδανεισμού των νοικοκυριών και του κράτους -Να εξηγούν με στοιχεία το πρόβλημα της υπογεννητικότητας και της γήρανσης του πληθυσμού -Να ερμηνεύουν τα αίτια της αστικοποίησης και τα προβλήματα της πόλης και της υπαίθρου.	ΚΕΦ. 13: ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ 13.1 Κοινωνικά προβλήματα 13.1.1 Προσδιορισμός και αίτια 13.1.2 Συνέπειες και αντιμετώπιση 13.2 Φτώχεια, ανεργία, 13.3 Το πρόβλημα της βίας 13.3.1 Είδη βίας: ενδοσχολική, ενδοοικογενειακή, αθλητική, κτλ. 13.3.2 Αιτίες, επιπτώσεις και αντιμετώπιση της βίας 13.4 Υπερδανεισμός ιδιωτών και δημοσίου 13.5 Υπογεννητικότητα και γήρανση του πληθυσμού 13.6 Αστικοποίηση: Από το χωριό στην πόλη και στην μεγαλούπολη	-Δημιουργία σελιδοδείκτη. Οι μαθητές καλούνται χρησιμοποιώντας παλιά ανακυκλώσιμα υλικά να κατασκευάσουν σελιδοδείκτες με κεντρικό μήνυμα «Εγώ νοιάζομαι. Εσύ;». Κάθε σελιδοδείκτης θα αναφέρεται σε συγκεκριμένο κοινωνικό πρόβλημα (κείμενο, συμβουλές, χρήσιμα τηλέφωνα, οδηγίες, ποιήματα, ζωγραφιές κτλ.) και θα μοιραστούν στην σχολική κοινότητα. -Ομάδες εθελοντικές μαθητών για συμπαράσταση σε φτωχούς και πάσχοντες -Συζήτηση για την αθλητική βία -Οι μαθητές αναφέρουν διάφορα περιστατικά βίας, ακολουθεί συζήτηση και κριτική -Εργασία: ο δανεισμός των νοικοκυριών (ποσά, κατηγορίες δανείων κτλ.) -Εργασία: συγκέντρωση στοιχείων για τον

	ώρες: 6	δανεισμό του κράτους μετά το 1974. -Εργασία: ατομικά ή σε ομάδες, «αγώνας επιχειρηματολογίας» για τα υπέρ και κατά της πόλης και της υπαίθρου.

4. Διδακτική Μεθοδολογία

Το μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία), λόγω του περιεχομένου του, χρειάζεται μια συνολική και συνθετική θεώρηση. Είναι μάθημα που προσφέρεται για ουσιαστικό διάλογο (όχι επιμέρους μονολόγους), για διερευνητική και ανακαλυπτική μάθηση, χωρίς προκαταλήψεις και φανατισμούς.

Στην αρχή του σχολικού έτους ο καθηγητής είναι απαραίτητο να κάνει ετήσιο-τετραμηνιαίο και μηνιαίο προγραμματισμό της διδακτέας ύλης. Ο προγραμματισμός είναι απαραίτητος για να χωριστεί η διδακτέα ύλη κατά διδακτική ώρα και για να διδαχτεί ολόκληρη.

Επισημαίνεται ότι ο ρόλος του εκπαιδευτικού αλλάζει. Ο εκπαιδευτικός είναι συνεργάτης και διευκολυντής της ομάδας/τάξης. Ενθαρρύνει και βοηθάει τους μαθητές να κατανοούν, να ερευνούν, να επικοινωνούν και να συμμετέχουν στη διαδικασία της μάθησης προσπαθώντας να αναπτύξει όλα τα είδη νοημοσύνης (γλωσσική, μαθηματική, συναισθηματική κ.τ.λ.) των μαθητών. Επίσης, συνδέει τη θεωρία με την πραγματικότητα, διότι έτσι ο μαθητής ενεργοποιείται και έχει ενδιαφέρον για να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό, πολιτικό και οικονομικό γίγνεσθαι.

Τα θέματα πρέπει να προσεγγίζονται με συμμετοχικές και βιωματικές μεθοδολογίες που προωθούν την ανακαλυπτική μάθηση και καλλιεργούν ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις, όπως αυτές που αναφέρονται στους στόχους και στις δραστηριότητες του Α.Π.Σ.

Ειδικότερα, οι μέθοδοι και οι τεχνικές που μπορούν να χρησιμοποιηθούν στο μάθημα «Πολιτική Παιδεία» (Οικονομία, Πολιτικοί Θεσμοί και Αρχές Δικαίου και Κοινωνιολογία), της Α΄ τάξης Λυκείου είναι οι εξής:

α) Η μαθητοκεντρική, εξατομικευμένη και διαφοροποιημένη διδασκαλία με στόχο την ενεργοποίηση και συμμετοχή του μαθητή, ώστε ο μαθητής να μάθει να μαθαίνει.

β) Η διαθεματική και διεπιστημονική προσέγγιση, με στόχο τη συνολική αντίληψη του αντικειμένου και της πραγματικότητας.

γ) Η μικρότερη έμφαση στο περιεχόμενο και η μεγαλύτερη έμφαση στη διαδικασία, με στόχο την ανάπτυξη της αναλυτικής και συνθετικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης.

δ) Η άσκηση των μαθητών στην παρατήρηση, περιγραφή, ανάλυση και ερμηνεία ενός κοινωνικού-οικονομικού-πολιτικού φαινομένου, θεσμού κ.τ.λ.

ε) Η μελέτη πηγών με στόχο την ενεργοποίηση του μαθητή και την ιστορική και συγκριτική προσέγγιση της γνώσης.

στ) Τα παιχνίδια ρόλων και η δραματοποίηση. Κάποιοι μαθητές αναλαμβάνουν να παίξουν ρόλους με στόχο να παρουσιάσουν μια κατάσταση της πραγματικής ζωής ενώπιον της τάξης. Η ανάληψη ρόλων είναι ένα θεατρικό παιχνίδι που μπορεί να συμβάλλει στην ανάπτυξη διαπροσωπικών δεξιοτήτων και στην δημιουργία πραγματικών συναισθηματικών βιωμάτων, δηλαδή στην καλύτερη κατανόηση της πραγματικότητας.

ζ) Η οργάνωση επισκέψεων σε θεσμούς και χώρους εργασίας (Βουλή, Δημαρχείο, Επιχείρηση, Μ.Μ.Ε. κ.τ.λ.), για να έρθουν οι μαθητές σε επαφή με τον πραγματικό κόσμο, ώστε να ενημερωθούν και να κατανοήσουν την οργάνωση και τη λειτουργία τους.

η) Η πρόσκληση στο σχολείο ειδικών (πολιτικών, επιστημόνων, επιχειρηματιών κτ.λ.) και εκπροσώπων οργανισμών, οργανώσεων και συλλόγων (ΟΗΕ, Διεθνής Αμνηστία, Ε.Ε. κ.τ.λ.) για ενημέρωση, ώστε να διευκολυνθεί το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.

θ) Η συμμετοχή σε δραστηριότητες της τάξης, του σχολείου και της κοινότητας, για την απόκτηση εμπειριών αλλά και κοινωνικής συνείδησης και αλληλεγγύης, καθώς και για την εκπλήρωση των υποχρεώσεων του ατόμου προς την κοινωνία.

ι) Η ανάπτυξη πρωτοβουλιών από τους ίδιους τους μαθητές για διάφορα θέματα, όπως η δημιουργία εικονικών επιχειρήσεων, ο έρανος αλληλεγγύης, η ανακύκλωση, η δενδροφύτευση κ.τ.λ., ώστε οι μαθητές να αναπτύξουν αίσθηση ατομικής και κοινωνικής ευθύνης, αίσθηση ταυτότητας και συλλογικότητας.

ια) Η έρευνα, με ερωτηματολόγιο, συνεντεύξεις κ.τ.λ., για τη διερεύνηση ενός ζητήματος τοπικού, εθνικού ή διεθνούς ενδιαφέροντος, καθώς και η εύρεση και διατύπωση λύσεων για την αντιμετώπισή του.

ιβ) Η διοργάνωση ομαδικών συζητήσεων, συζητήσεων στρογγυλής τράπεζας, για διάφορα επίκαιρα κοινωνικά-πολιτικά-οικονομικά θέματα, που σχετίζονται με το περιεχόμενο του μαθήματος, με στόχο οι μαθητές να αποκτήσουν ικανότητες ομιλίας/έκφρασης, ακρόασης, διαλόγου, επιχειρηματολογίας, διαχείρισης και επίλυσης συγκρούσεων και ανάληψης ευθυνών.

ιγ) Η μελέτη περίπτωσης. Οι μαθητές αναλαμβάνουν να μελετήσουν προβλήματα της πραγματικής ζωής και να παρουσιάσουν προτάσεις και λύσεις γι' αυτά. Η μελέτη μιας περίπτωσης (π.χ. η διαδικασία της ψηφοφορίας,

το δικαίωμα της εργασίας, το επιχειρείν κ.τ.λ.), ώστε οι μαθητές να κατανοήσουν εν προκειμένω τη χρησιμότητα και την κρισιμότητα της ψηφοφορίας, της εργασίας, του επιχειρείν.

ιδ) Οι προσομοιώσεις και τα παιχνίδια. Η προσομοίωση παρέχει στους μαθητές μια απλούστερη αναπαράσταση του πραγματικού ή του φανταστικού κόσμου. Αποτελεί έναν από τους πιο αποτελεσματικούς τρόπους για την υποστήριξη της εννοιολογικής κατανόησης του πραγματικού κόσμου. Αν η μάθηση θεωρηθεί παιχνίδι, τότε γίνεται ευχάριστη και οι μαθητές μαθαίνουν παίζοντας, χωρίς άγχος και χωρίς κόπο.

ιε) Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Οι ομάδες συγκροτούνται από δύο ή περισσότερα μέλη (ο αριθμός των μελών εξαρτάται από το είδος εργασίας) και είναι σκόπιμο να έχουν μεικτή σύνθεση από άποψη γνώσεων, φύλου κ.τ.λ. Στις εργασίες αυτές, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να συνεργασθούν και να αναζητήσουν πληροφορίες από διάφορες πηγές, να συζητήσουν και να προτείνουν λύσεις και εν τέλει να συνθέσουν την εργασία τους και να την παρουσιάσουν στην τάξη ή στο σχολείο. Η τεχνική αυτή θεωρείται ζωτικής σημασίας γιατί, μεταξύ άλλων, προϋποθέτει συνεργασία και αλληλεγγύη, αυτονομία και υπευθυνότητα. Βέβαια, ο καθηγητής θα πρέπει να έχει προετοιμάσει τα θέματα των εργασιών σε συνεργασία με τους μαθητές και επιπλέον να τις παρακολουθεί κατά την εκτέλεσή τους.

ιστ) Η πρακτική εξάσκηση. Η πρακτική εξάσκηση είναι μια μαθησιακή διαδικασία που λαμβάνει χώρα είτε στο εργαστήριο είτε στο φυσικό περιβάλλον. Χρησιμοποιείται περισσότερο στην τεχνική-επαγγελματική εκπαίδευση. Το όφελος από την τεχνική αυτή είναι μεγάλο γιατί οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να εφαρμόσουν τη θεωρία, να συνδέσουν τη θεωρία με την πράξη.

ιζ) Η χρήση των παραδοσιακών μεθόδων διδασκαλίας (αφήγηση, ερωτήσεις-απαντήσεις, διάλογος, χρήση σχολικού εγχειριδίου και βοηθημάτων, εργασίες μαθητών κ.τ.λ.). Ειδικότερα:

- Η διάλεξη. Η διάλεξη χρησιμοποιείται συνήθως όταν το αντικείμενο διδασκαλίας περιέχει πολλές πληροφορίες και όταν ο αριθμός των μαθητών στην τάξη είναι μεγάλος. Η διάλεξη θα πρέπει να περιλαμβάνει τα εξής: την εισαγωγή, το κυρίως θέμα και το συμπέρασμα.

- Οι ερωτήσεις. Οι ερωτήσεις αυξάνουν τη συμμετοχή των εκπαιδευόμενων. Χρησιμοποιούνται συνήθως για να ελεγχθεί η κατανόηση, να παρακινηθεί η κριτική σκέψη και η δημιουργικότητα, να συναχθούν συμπεράσματα, να βελτιωθεί η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων ή να ενεργοποιηθεί η ερευνητική δραστηριότητα. Μπορεί να είναι ανοιχτού ή κλειστού τύπου, ανάλογα με το στόχο και το περιεχόμενο της διδασκαλίας.

- Ο διάλογος. Επισημαίνεται ότι διάλογος δεν είναι οποιαδήποτε συζήτηση, αλλά απαιτεί μια δομημένη διαδικασία εστιασμένη στους στόχους του αντικειμένου διδασκαλίας, γι' αυτό και χρειάζεται προετοιμασία εκ μέρους του καθηγητή. Ο διάλογος γίνεται με βάση τον ορθό λόγο και με επιχειρήματα, τόσο για την υπεράσπιση μιας άποψης ή πράξης, όσο και ως μέσο επίλυσης των διαφορών και των συγκρούσεων. Και βέβαια ενώ οι επιμέρους μονόλογοι είναι εύκολοι, ο διάλογος είναι δύσκολος γιατί απαιτεί κανόνες.

ιη) Η διαφοροποιημένη διδασκαλία, κατά την οποία δίνεται έμφαση:

στην αξιοποίηση των προηγούμενων γνώσεων και εμπειριών των μαθητών,

στην καλλιέργεια κινήτρων για ενεργοποίηση της συμμετοχής,

στην καλλιέργεια κλίματος αναγνώρισης και αποδοχής,

στην καλλιέργεια επικοινωνίας και κοινωνικών αλληλεπιδράσεων,

στη συμμετοχή των μαθητών στη διαχείριση της μάθησής τους.

στη διαμόρφωση ελκυστικών περιβαλλόντων μάθησης και τη σύνδεσή τους με τα περιβάλλοντα ζωής.

ιθ) η συμμετοχή σε σχολικά δίκτυα αλλά και η δημιουργία σχολικού δικτύου με θέματα κοινωνικά, οικονομικά, πολιτικά,

Επισημαίνεται ότι οι παραπάνω προσεγγίσεις δεν είναι περιοριστικές. Κάθε εκπαιδευτικός, σε κάθε διδακτική ώρα, μπορεί να εφαρμόσει όποιες μεθόδους και τεχνικές κρίνει προσφορότερες, αρκεί να αφήσει τη φαντασία του ελεύθερη, έχοντας ως οδηγό τους στόχους του μαθήματος και την πρόοδο των μαθητών.

5. Η αξιολόγηση του μαθητή

5.1 Σκοπός της αξιολόγησης του μαθητή

Η αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή είναι ένα σύνθετο φαινόμενο με πολλές διαστάσεις: θεωρητικές, πρακτικές, κοινωνικές, παιδαγωγικές, ψυχολογικές. Έχει θετικές και αρνητικές επιπτώσεις στο μαθητή, στο σχολείο, στην οικογένεια, στην κοινωνία, γι' αυτό και χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή.

Ως αξιολόγηση της επίδοσης του μαθητή νοείται η συστηματική, οργανωμένη και συνεχής διαδικασία ελέγχου του βαθμού επίτευξης των στόχων του μαθήματος. Με άλλα λόγια, είναι η διαδικασία που αποβλέπει με συγκεκριμένα κριτήρια και με συγκεκριμένη μεθοδολογία να προσδιορίσει συστηματικά, έγκυρα, αξιόπιστα και αντικειμενικά το αποτέλεσμα της εκπαιδευτικής διαδικασίας σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς στόχους.

Η αξιολόγηση λοιπόν γίνεται χάριν και όχι εναντίον του μαθητή. Γίνεται για να βρεθούν οι αδυναμίες της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Είναι αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Ειδικότερα, η αξιολόγηση του μαθητή αποσκοπεί:

- Στη διερεύνηση της μαθησιακής πορείας των μαθητών σε όλα τα θέματα που προσφέρονται στο Α.Π.Σ.

- Στον εντοπισμό των μαθησιακών δυσκολιών των μαθητών, με στόχο το σχεδιασμό κατάλληλων παρεμβάσεων για τη βελτίωση της διδακτικής διαδικασίας.

- Στην ποιοτική αναβάθμιση της εκπαιδευτικής διαδικασίας με την ενίσχυση και ενθάρρυνση των μαθητών και τη δημιουργία κινήτρων μάθησης.

- Στην ανάπτυξη της δημιουργικής ικανότητας και της κριτικής σκέψης του μαθητή.
- Στην προώθηση των ιδιαίτερων κλίσεων, δεξιοτήτων και ενδιαφερόντων των μαθητών.
- Στην ενίσχυση της αυτοπεποίθησης και αυτοεκτίμησης των μαθητών.
- Στην ανάπτυξη της ικανότητας αυτοαξιολόγησης και στην ανάπτυξη της αίσθησης της απόκτησης υπευθυνότητας όσον αφορά τη μόρφωσή του.

Επισημαίνεται ότι η αξιολόγηση του μαθητή πρέπει να είναι εξατομικευμένη και να αφορά το μαθητή συνολικά ως προσωπικότητα και όχι μόνο την επίδοσή του.

Ο εκπαιδευτικός οφείλει να είναι πολύ προσεκτικός κατά την αξιολόγηση των μαθητών. Ειδικότερα, όσον αφορά τη χαμηλή βαθμολογία, χρειάζεται ιδιαίτερη προσοχή, διότι η χαμηλή βαθμολογία εισπράττεται από το μαθητή και τους γονείς ως αποτυχία, προκαλεί συναισθήματα αβεβαιότητας και μειονεξίας και μπορεί να επιδράσει αρνητικά στην προσωπικότητά του. Το μεγάλο ποσοστό μαθητών με χαμηλή βαθμολογία οδηγεί σε αποτυχία, για την οποία δεν ευθύνονται μόνο οι μαθητές, αλλά και οι διδάσκοντες και όλο το εκπαιδευτικό σύστημα.

Επισημαίνεται ότι, αν ο εκπαιδευτικός χρειάζεται να είναι επιεικής μια φορά, χρειάζεται να είναι δίκαιος εκατόν μία φορές. Ο Καντ μας λέει πως ο μαθητής εξεγείρεται όταν ο εκπαιδευτικός κάνει διακρίσεις, όταν όλοι οι μαθητές δεν υπάγονται στον ίδιο κανόνα. Δεν χρειάζεται λοιπόν χαμηλή, αλλά ούτε και υψηλή βαθμολογία. Χρειάζεται δίκαιη βαθμολογία. Μια τέτοια βαθμολογία πρέπει να έχει περίπου την κανονική κατανομή, σύμφωνα με την καμπύλη Gauss.

5.2 Ο τρόπος/ οι τεχνικές αξιολόγησης του μαθητή

Η αξιολόγηση συμπεριλαμβάνει τη μέτρηση πολλών χαρακτηριστικών του μαθητή, ώστε να συμπληρωθεί η συνολική εικόνα του. Συμπεριλαμβάνει την επίδοση, τη συνεργασία με άλλους μαθητές και τον εκπαιδευτικό, τη συμμετοχή στην τάξη και στη σχολική ζωή κ.τ.λ.

Ο τρόπος αξιολόγησης των μαθητών εξαρτάται από τους στόχους και το περιεχόμενο του εξεταζόμενου γνωστικού αντικειμένου. Γενικά, μπορούν να χρησιμοποιηθούν τόσο οι παραδοσιακοί όσο και οι σύγχρονοι τρόποι αξιολόγησης.

Για να διαπιστωθεί ο βαθμός και η έκταση, τόσο της επίτευξης των διδακτικών στόχων όσο και της συμμετοχής και της δραστηριοποίησης των μαθητών, υπάρχουν ποικίλες τεχνικές. Ενδεικτικά αναφέρονται:

α. Η προφορική εξέταση. Γίνεται συνήθως με ερωτήσεις που απαιτούν σύντομη (όχι μονολεκτική) ή ελεύθερη απάντηση.

β. Η γραπτή εξέταση. Σημειώνεται ότι οι ερωτήσεις πρέπει να είναι ιεραρχημένες ως προς το βαθμό δυσκολίας και προσαρμοσμένες στις ανάγκες των μαθητών κάθε σχολείου. Πάντως, μπορεί να χρησιμοποιηθεί μια ποικιλία ερωτήσεων, όπως:

- Ελεύθερης ανάπτυξης,
- Επιλογής σωστού - λάθους,
- Πολλαπλής επιλογής,
- Σύντομης απάντησης,
- Ερμηνείας γραφικών παραστάσεων κ.τ.λ.

γ. Η συμμετοχή του μαθητή στο μάθημα. Συμμετοχή του μαθητή τόσο κατά τη διεξαγωγή της διδασκαλίας, όσο και στις δραστηριότητες που γίνονται στο πλαίσιο του μαθήματος. Επιπλέον, η ικανότητα του μαθητή για επικοινωνία και συνεργασία στην τάξη (συμμετοχή στη συζήτηση, κανόνες διαλόγου, ανταλλαγή απόψεων και έκφραση συναισθημάτων και εμπειριών, διαπραγματευτική ικανότητα κ.ά.).

δ. Οι συνθετικές δημιουργικές εργασίες. Δίνονται εργασίες είτε ατομικές είτε ομαδικές για διάφορα, συνήθως επίκαιρα, κοινωνικά-πολιτικά-οικονομικά ζητήματα.

ε. Η εκπόνηση συνθετικών εργασιών (project). Εργασίες για τη διαπίστωση της δημιουργικής και κριτικής ικανότητας των μαθητών (αναζήτηση και επιλογή πληροφοριών, χρήση ποικίλων πηγών, πρωτότυπη σύλληψη και παρουσίαση εργασιών κτλ). Η βαθμολογία των εργασιών μπορεί να γίνεται είτε από τον εκπαιδευτικό είτε από την ομάδα, συνολικά ή από κάθε μέλος της και είναι ανάλογη με την ποιότητα της εργασίας, λαμβάνοντας υπόψη την πρωτοτυπία, την δημιουργική φαντασία, την αναλυτική και συνθετική ικανότητα, την δυσκολία, καθώς και τον τρόπο παρουσίασης.

στ. Το ενδιαφέρον και οι δραστηριότητες του μαθητή. Το εν λόγω ενδιαφέρον αναφέρεται σε ζητήματα του σχολείου (ανάληψη εργασιών, οργάνωση επισκέψεων και εκδηλώσεων κ.τ.λ.), αλλά και γενικότερα σε κοινωνικά-πολιτικά-οικονομικά ζητήματα.

ζ. Η αυτοαξιολόγηση του μαθητή. Ζητείται από τον μαθητή να αξιολογήσει τη συμμετοχή του στο μάθημα, τις εργασίες του, την προφορική ή γραπτή εξέτασή του κ.τ.λ., με τρόπο αντικειμενικό, χωρίς υποεκτίμηση ή υπερεκτίμηση.

η. Το Ατομικό Δελτίο Εργασιών και ο φάκελος του μαθητή. Περιλαμβάνει τις εργασίες και τις δραστηριότητες του μαθητή.

Εν κατακλείδι, η αξιολόγηση αφορά τη γνωστική και συναισθηματική ανάπτυξη του μαθητή. Αναφέρεται στις γνώσεις, ικανότητες, δεξιότητες και στάσεις που απέκτησε ο μαθητής. Ο εκπαιδευτικός, εκτός από την «Αριθμητική βαθμολογία», είναι χρήσιμο να συντάσσει για κάθε μαθητή και μια «Ποιοτική έκθεση» με βαθμολογία ως εξής: άριστα, πολύ καλά, καλά, σχεδόν καλά.

Η αξιολόγηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας είναι απαραίτητη. Γίνεται από τους εκπαιδευτικούς και τους μαθητές (αυτοαξιολόγηση) για να διαπιστωθεί αν επετεύχθησαν οι στόχοι του μαθήματος, δηλαδή αν οι εκπαιδευτικοί πραγματοποίησαν αποτελεσματικά το έργο τους κι αν οι μαθητές έμαθαν αυτά που προβλέπονται από το Α.Π.Σ.

Η ισχύς της παρούσης αρχίζει από το σχολικό έτος 2014-2015.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 7 Απριλίου 2014

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΙΜΗ ΠΩΛΗΣΗΣ ΦΥΛΛΩΝ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

Σε έντυπη μορφή:

- Για τα Φ.Ε.Κ. από 1 έως 16 σελίδες σε 1 € προσαυξανόμενη κατά 0,20 € για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.
- Για τα φωτοαντίγραφα Φ.Ε.Κ. σε 0,15 € ανά σελίδα.

Σε μορφή DVD/CD:

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α΄	150 €	40 €	15 €
Β΄	300 €	80 €	30 €
Γ΄	50 €	-	-
Υ.Ο.Δ.Δ.	50 €	-	-
Δ΄	110 €	30 €	-

Τεύχος	Ετήσια έκδοση	Τριμηνιαία έκδοση	Μηνιαία έκδοση
Α.Α.Π.	110 €	30 €	-
Ε.Β.Ι.	100 €	-	-
Α.Ε.Δ.	5 €	-	-
Δ.Δ.Σ.	200 €	-	20 €
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	-	-	100 €

- Η τιμή πώλησης μεμονωμένων Φ.Ε.Κ. σε μορφή cd-rom από εκείνα που διατίθενται σε ψηφιακή μορφή και μέχρι 100 σελίδες, σε 5 € προσαυξανόμενη κατά 1 € ανά 50 σελίδες.

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ Φ.Ε.Κ.

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α΄	225 €
Β΄	320 €
Γ΄	65 €
Υ.Ο.Δ.Δ.	65 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Δ΄	160 €
Α.Α.Π.	160 €
Ε.Β.Ι.	65 €
Α.Ε.Δ.	10 €

Τεύχος	Έντυπη μορφή
Α.Ε.-Ε.Π.Ε.	2.250 €
Δ.Δ.Σ.	225 €
Α.Σ.Ε.Π.	70 €
Ο.Π.Κ.	-

- Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. (έντυπη μορφή) θα αποστέλλεται σε συνδρομητές ταχυδρομικά, με την επιβάρυνση των 70 €, ποσό το οποίο αφορά τα ταχυδρομικά έξοδα.

- Η καταβολή γίνεται σε όλες τις Δημόσιες Οικονομικές Υπηρεσίες (Δ.Ο.Υ.). Το πρωτότυπο διπλότυπο (έγγραφο αριθμ. πρωτ. 9067/28.2.2005 2η Υπηρεσία Επιτρόπου Ελεγκτικού Συνεδρίου) με φροντίδα των ενδιαφερομένων, πρέπει να αποστέλλεται ή να κατατίθεται στο Εθνικό Τυπογραφείο (Καποδιστρίου 34, Τ.Κ. 104 32 Αθήνα).
- Σημειώνεται ότι φωτοαντίγραφα διπλοτύπων, ταχυδρομικές Επιταγές για την εξόφληση της συνδρομής, δεν γίνονται δεκτά και θα επιστρέφονται.
- Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τα μέλη της Ένωσης Ιδιοκτητών Ημερησίου Τύπου Αθηνών και Επαρχίας, οι τηλεοπτικοί και ραδιοφωνικοί σταθμοί, η Ε.Σ.Η.Ε.Α, τα τριτοβάθμια συνδικαλιστικά όργανα και οι τριτοβάθμιες επαγγελματικές ενώσεις δικαιούνται έκπτωσης πενήντα τοις εκατό (50%) επί της ετήσιας συνδρομής.
- Το ποσό υπέρ ΤΑ.Π.Ε.Τ. (5% επί του ποσού συνδρομής), καταβάλλεται ολόκληρο (Κ.Α.Ε. 3512) και υπολογίζεται πριν την έκπτωση.
- Στην Ταχυδρομική συνδρομή του τεύχους Α.Σ.Ε.Π. δεν γίνεται έκπτωση.

Πληροφορίες για δημοσιεύματα που καταχωρίζονται στα Φ.Ε.Κ. στο τηλ.: 210 5279000.
Φωτοαντίγραφα παλαιών Φ.Ε.Κ.: τηλ.: 210 8220885.

Τα φύλλα όλων των τευχών της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως διατίθενται δωρεάν σε ηλεκτρονική μορφή από την ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου (www.et.gr)

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: http://www.et.gr - e-mail: webmaster.et@et.gr

ΟΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΠΟΛΙΤΩΝ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΝ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ ΑΠΟ 08:00 ΜΕΧΡΙ 13:30

02009321404140016

ΑΠΟ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΟΥ 34 * ΑΘΗΝΑ 104 32 * ΤΗΛ. 210 52 79 000 * FAX 210 52 21 004